

ERHVERVSLEDERE UDDANNES IKKE I SOCIALT ANSVAR

Flertallet af de offentlige lederuddannelser i Danmark ofrer hverken fag eller eksaminer på etik og social ansvarlighed, viser en A4-rundringning. Det går imod den internationale trend og kan underminere danske virksomheders vilje og evne til at tage et socialt ansvar i fremtiden, mener ekspert.

ETIK Mange danske virksomheder er kendt vidt og bredt for deres evne og villighed til at fokusere på andet og mere end kroner og øre. Gode arbejdsforhold, hensyntagen til miljøet og en aktiv stillingtagen til sine omgivelser er termer, der ofte forbindes med danske erhvervslivs gøren og laden både herhjemme og i udlandet.

Guldalderen for social ansvarlighed i danske virksomheder kan imidlertid vise sig at nærme sig en brat afslutning. På de danske lederuddannelser er fokus på etik og social ansvarlighed nemlig begrænset.

Det viser en rundringning, som Ugebrevet A4 har foretaget til de offentlige uddannelsesinstitutioner, der tilbyder en Master of Business Administration (MBA), der er anerkendt som den uddannelsesmæssige adgangsbillet til en plads ved det mahogniklædte direktionsbord.

Af de uddannelsesinstitutioner, som Ugebrevet A4 har været i kontakt med, er det kun Handelshøjskolen i København, hvis studerende skal tage et fag og gå til eksamen i corporate social responsibility (CSR). Det er den langhårede engelske betegnelse for etik og social ansvarlighed.

Handelshøjskolen i Århus, Syddansk Universitet, Aarhus Universitet, Danmarks Teknologiske Universitet og Aalborg Universitet tilbyder også en MBA-uddannelse. Men ingen af stederne udbydes der fag eller eksaminer i CSR.

Resultaterne af Ugebrevet A4's rundringning understreger den fornemmelse, som professor i kvalitets- og miljøledelse ved Handelshøjskolen i København Peter Neergaard længe har haft:

»Virksomhedernes sociale ansvar er ikke noget, som der har været specielt meget fokus på i de danske lederuddannelser. Det har været et forskningstema for en række mennesker i en årrække, men det har ikke haft den store afsmittende effekt på undervisningen. Det er lidt som om, at de danske virksomheder har været forud for uddannelsesinstitutionerne på det her område,« siger Peter Neergaard.

Etisk bølge ruller over USA

Konsulent og redaktør af bogen »Social ansvarlighed – fra idealisme til forretningsprincip« Helene Tølbøll Djursø er heller ikke imponeret over de danske lederuddannelsers interesse for virksomhedernes sociale ansvar.

»Man har helt sikkert fået mere fokus på emnet på mange uddannelser, men det er slet, slet ikke nok. Hvis danske virksomheder også i fremtiden skal være kendt for deres sociale ansvarlighed, er det afgørende, at uddannelsesinstitutioner ruste kommende ledere til at tænke og arbejde med andet og mere end kroner og øre,« siger hun og tilføjer:

»Bliver virksomhedernes sociale ansvar negligeret på de danske lederuddannelser, kan konsekvensen blive, at det alene er ildsjælene i virksomhederne, der driver temaet frem. Og skal social ansvarlighed have en central placering i dansk erhvervsliv, er det afgørende, at det har en bred opbakning – særligt i direktionslokalerne.«

De danske lederuddannelsers begrænsede fokus på social ansvarlighed er måske særlig bemærkelsesværdig set i lyset af, at der i øjeblikket ruller en etik- og ansvarlighedsbølge henover de ellers så bundlinjefikserede amerikanske MBA-uddannelser.

Ifølge det velansete tidsskrift *The Economist* er der i de seneste år sket en kraftig vækst i antallet af amerikanske erhvervsskoler, der udbyder fag i etik og social ansvarlighed.

Baggrunden for denne udvikling er blandt andet, at netop MBA-uddannelserne fik en stor del af skylden for de erhvervsskandaler, som hærgede det amerikanske forretningsliv i starten af det nye årtusinde og sendte tusindvis af amerikanske pensionsopsparinger lige lukket ned i affaldsskakten.

MBA-uddannelsen på Handelshøjskolen i København har fra i år af valgt at udbyde virksomhedernes sociale ansvar som et selvstændigt fag med en selvstændig eksamination. Det er gjort for at understrege fagets betydning og centrale placering på uddannelsen. I alt er der dedikeret 20 undervisningstimer og 40 timers forberedelse og afsluttende eksamination til emnet.

CSR integreres i resten af undervisningen

Når resten af de danske MBA-uddannelser ikke ofrer et selvstændigt fag og eksamination på virksomhedernes sociale ansvar, så skyldes det ifølge studielederne på uddannelsesinstitutionerne ikke en nedprioritering, men at det indarbejdes i de andre fag:

»Det bliver et vigtigere og vigtigere emne. De studerende efterspørger stadig mere fokus på området, fordi de mærker omverdenens og især mediernes pres for, at deres virksomheder opfører sig ansvarligt. Frygten for at få en dårlig mediasag spiller helt sikkert en stor rolle i den sammenhæng,« siger studieleder for MBA-uddannelsen på Handelshøjskolen i Århus Anders Drejer.

Risikoen ved blot at indarbejde CSR i de øvrige fag er imidlertid, at emnet bliver klemt eller ligefrem glemt, mener flere eksperter:

»Der er jo absolut ingen garanti for, at underviseren i regnskabsvæsen har interesse eller viden om, hvordan man arbejder med og rapporterer om virksomhedernes sociale ansvar,« siger professor Peter Neergaard fra Handelshøjskolen i København.

En anden grund til at virksomhedernes sociale ansvar skal have sit eget selvstændige fag og eksamination er, at begrebet er i konstant bevægelse. Eksempelvis er det øgede fokus på arbejdsforholdene blandt virksomhedernes underleverandører et emne, der først for alvor har vundet indpas i de senere år.

»CSR-begrebet flytter sig hele tiden. Og hvis de studerende skal have forståelse for den udvikling og de nyeste tendenser inden for virksomhedernes sociale ansvar, er det ikke tilstrækkeligt, at CSR udgør en delmængde af andre fag,« siger Helene Tølbøll Djursø.

Men vil de studerende ikke blive opdateret om udviklingen i virksomhedernes sociale ansvar, når de befinder sig på arbejdspladsen?

»Det kan du jo sige om alting. Du kan jo også lære at lave en produktionsplan eller et regnskab på jobbet. Fordelen ved at have stiftet bekendtskab med CSR på uddannelsen er, at du har et solidt fundament at bygge videre på, når du kommer ud på virksomheden,« siger Helene Tølbøll Djursø.

Af Peter G. H. Madsen, phm@lo.dk ; Research: Jens Peter Houe, jph@lo.dk

